

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 194 (XXXVIII) — Nr. 82

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 2 februarie 2026

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
ACTE ALE SENATULUI		
1.	— Hotărâre pentru alegerea vicepreședinților, secretarilor și chestorilor Biroului permanent al Senatului	2
2.	— Hotărâre pentru modificarea Hotărârii Senatului nr. 134/2024 privind aprobarea componenței numerice și nominale a comisiilor permanente ale Senatului	2–3
2.	— Decizie privind asigurarea conducerii Senatului în perioada 3-6 februarie 2026	3
ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR		
1.	— Hotărâre pentru alegerea vicepreședinților, secretarilor și chestorilor Camerei Deputaților	3–4
2.	— Decizie privind delegarea atribuțiilor președintelui Camerei Deputaților	4
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI		
39.	— Hotărâre pentru modificarea titlului VIII „Accize și alte taxe speciale” din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1/2016.....	5–8
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE		
	Decizia nr. 428 din 24 noiembrie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)	9–16

ACTE ALE SENATULUI**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****SENATUL****HOTĂRÂRE****pentru alegerea vicepreședinților, secretarilor și chestorilor
Biroului permanent al Senatului**

În temeiul prevederilor art. 64 alin. (2) și (5) din Constituția României, republicată, precum și ale art. 26 din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, republicat,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aleg în funcția de vicepreședinte al Biroului permanent al Senatului următorii senatori:

1. Stănescu Paul	— Grupul parlamentar al PSD
2. Mazilu Liviu-Lucian	— Grupul parlamentar al PSD
3. Plăeșu Laurențiu	— Grupul parlamentar al AUR
4. Coteș Mihai	— Grupul parlamentar al PNL

Art. 2. — Se aleg în funcția de secretar al Biroului permanent al Senatului următorii senatori:

1. Federovici Doina-Elena	— Grupul parlamentar al PSD
2. Stelea Niculina	— Grupul parlamentar al AUR
3. Blaga Vasile	— Grupul parlamentar al PNL
4. Ghinea Cristian	— Grupul parlamentar al USR

Art. 3. — Se aleg în funcția de chestor al Biroului permanent al Senatului următorii senatori:

1. Dunca Marius-Alexandru	— Grupul parlamentar al PSD
2. Mircescu Ion-Narcis	— Grupul parlamentar al USR
3. Peia Ninel	— Grupul parlamentar PACE — Întâi România
4. Novak Levente	— Grupul parlamentar al UDMR

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 2 februarie 2026, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE SENATULUI

MIRCEA ABRUDEAN

București, 2 februarie 2026.

Nr. 1.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI**SENATUL****HOTĂRÂRE****pentru modificarea Hotărârii Senatului nr. 134/2024
privind aprobarea componenței numerice și nominale
a comisiilor permanente ale Senatului**

În temeiul prevederilor art. 64 alin. (4) și ale art. 67 din Constituția României, republicată, precum și ale art. 49 și 50 din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, republicat,

Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Hotărârea Senatului nr. 134/2024 privind aprobarea componenței numerice și nominale a comisiilor permanente ale Senatului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1303 din 22 decembrie 2024, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

— La anexa nr. XV — Componența Comisiei pentru transporturi și infrastructură, domnul senator Cazanciuc Robert-Marius — Grupul parlamentar al Partidului Social Democrat se include în componența comisiei în locul domnului senator Mazilu Liviu-Lucian — Grupul parlamentar al Partidului Social Democrat.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din 2 februarie 2026, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE SENATULUI
MIRCEA ABRUDEAN

București, 2 februarie 2026.

Nr. 2.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

SENATUL

DECIZIE

**privind asigurarea conducerii Senatului
în perioada 3-6 februarie 2026**

În conformitate cu prevederile art. 39 alin. (2) din Regulamentul Senatului, aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, republicat,

președintele Senatului d e c i d e:

Articol unic. — În perioada 3-6 februarie 2026, conducerea Senatului va fi asigurată de domnul senator Mihai Coteș, vicepreședinte al Senatului.

PREȘEDINTELE SENATULUI
MIRCEA ABRUDEAN

București, 2 februarie 2026.

Nr. 2.

ACTE ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

HOTĂRÂRE

**pentru alegerea vicepreședinților, secretarilor și chestorilor
Camerei Deputaților**

În temeiul prevederilor art. 64 alin. (2) din Constituția României, republicată, și ale art. 24 și 25 din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat, cu modificările ulterioare,

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aleg în funcția de vicepreședinte al Camerei Deputaților următorii deputați:

Intotero Natalia-Elena	Grupul parlamentar al PSD
Șerban Gianina	Grupul parlamentar al AUR
Cozma Adrian-Felician	Grupul parlamentar al PNL
Drulă Cătălin	Grupul parlamentar al USR

Art. 2. — Se aleg în funcția de secretar al Camerei Deputaților următorii deputați:

Mihalcea Silvia-Claudia	Grupul parlamentar al PSD
Moș Patricia-Simina-Arina	Grupul parlamentar al PNL
Murariu Oana	Grupul parlamentar al USR
Ganț Ovidiu-Victor	Grupul parlamentar al minorităților naționale

Art. 3. — Se aleg în funcția de chestor al Camerei Deputaților următorii deputați:

Lungu Romeo-Daniel	Grupul parlamentar al PSD
Bucura-Opreșcu Simona	Grupul parlamentar al PSD
Velcescu Florin-Bogdan	Grupul parlamentar al AUR
Magyar Loránd-Bálint	Grupul parlamentar al UDMR

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 2 februarie 2026, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
SORIN-MIHAI GRINDEANU

București, 2 februarie 2026.
Nr. 1.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

DECIZIE
privind delegarea atribuțiilor președintelui
Camerei Deputaților

În temeiul art. 34 și 35 din Regulamentul Camerei Deputaților, aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 8/1994, republicat, cu modificările ulterioare,

președintele Camerei Deputaților emite prezenta decizie.

Articol unic. — În perioada 3-5 februarie 2026, atribuțiile președintelui Camerei Deputaților vor fi exercitate de doamna deputat Natalia-Elena Intotero, vicepreședinte al Camerei Deputaților.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
SORIN-MIHAI GRINDEANU

București, 2 februarie 2026.
Nr. 2.

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru modificarea titlului VIII „Accize și alte taxe speciale” din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1/2016

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Titlul VIII „Accize și alte taxe speciale” din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1/2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 22 din 13 ianuarie 2016, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La punctul 165, alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) În aplicarea art. 442 alin. (1) din Codul fiscal, pentru produsele prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a)-c) din Codul fiscal care sunt prezentate sub forma unei rezerve care conține în amestec oricare dintre produsele prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a)-c) din Codul fiscal, cuantumul accizelor datorate reprezintă suma dintre accizele datorate pentru fiecare componentă în parte. Pentru produsele prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a) din Codul fiscal, cuantumul accizelor se determină prin aplicarea nivelului corespunzător prevăzut la nr. crt. 2 din anexa nr. 2 la titlul VIII — Accize și alte taxe speciale din Codul fiscal, la cantitatea de tutun destinată inhalării fără ardere, conținută în produsele care se încadrează la codul NC 2404 11 00. Pentru produsele prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. g) din Codul fiscal, cuantumul accizelor se determină prin aplicarea nivelului corespunzător prevăzut la nr. crt. 7 din anexa nr. 2 la titlul VIII — Accize și alte taxe speciale din Codul fiscal, la cantitatea de tutun pentru mestecat și la cantitatea de tutun pentru uz nazal, conținută în produsele care se încadrează la codul NC 2403 99 10 00. Pentru produsele prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal, cuantumul accizelor se determină prin aplicarea nivelului corespunzător prevăzut la nr. crt. 3 din anexa nr. 2 la titlul VIII — Accize și alte taxe speciale din Codul fiscal, la cantitatea de înlocuitor de tutun, cu sau fără nicotină, conținută în produsele care se încadrează la codurile NC 2404 12 00 și 2404 19 10.”

2. Punctul 169 va avea următorul cuprins:

„169. Procesarea tutunului prelucrat în vederea obținerii produselor prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a) și g) din Codul fiscal și a produselor care se prezintă sub forma unei combinații între produsele prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a) din Codul fiscal și cele prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. b) sau c) din Codul fiscal se efectuează în antrepozite fiscale de producție tutun prelucrat.”

3. La punctul 170, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„170. (1) În aplicarea art. 444 alin. (3) din Codul fiscal, operatorul economic care produce, achiziționează din alte state membre ale Uniunii Europene sau importă produsele prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a)-c), f) și g) din Codul fiscal trebuie să se autorizeze la autoritatea vamală teritorială.”

4. La punctul 170¹, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„170¹. (1) În aplicarea art. 448² alin. (1) din Codul fiscal, pentru produsele prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a) și g) din Codul fiscal, fabricate în antrepozite fiscale de producție din

România, pentru care accizele nearmonizate au fost plătite în România și care ulterior sunt livrate intracomunitar, accizele virate la bugetul de stat pot fi restituite dacă livrarea este însoțită de documentul prevăzut în anexa nr. 46, care face parte integrantă din prezentele norme metodologice, și dacă se face dovada că produsele au fost recepționate în statul membru de destinație.”

5. La punctul 170², alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„170². (1) În aplicarea art. 448² alin. (1) din Codul fiscal, pentru produsele prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a) și g) din Codul fiscal, fabricate în antrepozite fiscale de producție din România, care sunt exportate, accizele virate la bugetul de stat pot fi restituite dacă se face dovada că produsele accizabile au părăsit teritoriul Uniunii Europene.”

6. La punctul 170³, alineatele (1), (2), (7), (9), (10), (17), (18), (21) și (28) vor avea următorul cuprins:

„170³. (1) În aplicarea art. 444¹ alin. (1) din Codul fiscal, nu intră sub incidența sistemului de marcarea:

a) produsele accizabile prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a) și g) din Codul fiscal supuse marcării, care provin din producția internă și sunt destinate exportului sau livrării în alt stat membru;

b) produsele accizabile prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a) și g) din Codul fiscal supuse marcării, provenite din import, aflate în regim de tranzit sau de import temporar.

(2) În aplicarea art. 444¹ alin. (3) din Codul fiscal:

a) operatorii economici care produc și comercializează în România produsele prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a) și g) din Codul fiscal au obligația de a aplica timbrele pe produse, în locurile de producție, înainte de comercializare;

b) operatorii economici care achiziționează din teritoriul Uniunii Europene produsele prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a) și g) din Codul fiscal au obligația de a aplica timbrele pe produse, în locurile de recepție autorizate, atunci când furnizorul extern nu aplică timbrele. În această situație, timbrele se aplică înainte de comercializarea pe teritoriul României, dar nu mai târziu de data de 25 a lunii următoare celei în care accizele au devenit exigibile;

c) operatorii economici care importă produsele prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a) și g) din Codul fiscal au obligația de a aplica timbrele pe produse, în antrepozite vamale, antrepozite libere sau zone libere, atunci când furnizorul extern nu aplică timbrele.

.....
(7) În cazul produselor prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a) și g) din Codul fiscal, timbrele se aplică pe ambalajele individuale, pachete din carton sau celofanate ori cutii din diferite materiale în care sunt prezentate pentru vânzare aceste produse.
.....

(9) Fiecărui operator economic cu drept de marcă se atribuie un cod de marcă compus din 13 caractere. În cazul operatorilor economici care produc și comercializează în România, achiziționează din teritoriul Uniunii Europene ori importă produsele prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a) și g) din Codul fiscal, codul de marcă este codul de acciză.

(10) În aplicarea prevederilor art. 444¹ alin. (12) din Codul fiscal, în vederea eliberării timbrelor, operatorii economici care produc și comercializează în România, achiziționează din teritoriul Uniunii Europene ori importă produsele prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a) și g) din Codul fiscal, după caz, depun o notă de comandă la autoritatea vamală teritorială. Modelul notei de comandă este prevăzut în anexa nr. 41, care face parte integrantă din prezentele norme metodologice.

(17) În cazul produselor prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a) și g) din Codul fiscal, achiziționate din teritoriul Uniunii Europene sau importate, după caz, pentru care aplicarea timbrelor se face de către furnizorul extern, expedierea timbrelor în vederea aplicării pe produse se realizează în termen de 15 zile lucrătoare de la eliberarea timbrelor de către Compania Națională «Imprimeria Națională» — S.A., de către operatorii economici care achiziționează din teritoriul Uniunii Europene sau importă produsele.

(18) După expirarea termenului prevăzut la alin. (17), timbrele neexpediate în termen se returnează, de către operatorii economici care achiziționează din teritoriul Uniunii Europene sau importă, după caz, produsele prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a) și g) din Codul fiscal, Companiei Naționale «Imprimeria Națională» — S.A., în vederea distrugerii.

(21) Operatorii economici cu drept de marcă, care produc și comercializează în România produsele prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a) și g) din Codul fiscal, au obligația utilizării timbrelor aprobate prin nota de comandă în termen de 6 luni de la eliberarea acestora de către Compania Națională «Imprimeria Națională» — S.A. La expirarea acestui termen, timbrele neutilizate și timbrele deteriorate în procesul de marcă se restituie Companiei Naționale «Imprimeria Națională» — S.A., în vederea distrugerii. Termenul de restituire nu poate depăși 6 luni de la expirarea termenului de utilizare a marcajelor.

(28) Contravaloarea timbrelor se asigură de la bugetul de stat, din valoarea accizelor aferente produselor prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a) și g) din Codul fiscal, supuse marcării, astfel:

a) din suma ce urmează a se vira bugetului de stat cu titlu de accize, determinată potrivit prevederilor pct. 165 alin. (6) teza a doua și a treia, după caz, operatorii economici care produc și vând în România deduc lunar exclusiv contravaloarea timbrelor aferente cantităților de produse vândute pe teritoriul României pentru care a intervenit exigibilitatea accizelor în cursul lunii respective. Contravaloarea timbrelor ce urmează a se deduce din accize se determină pe baza prețurilor fără TVA;

b) din suma ce urmează a se vira bugetului de stat cu titlu de accize, determinată potrivit prevederilor pct. 165 alin. (6) teza a doua și a treia, după caz, operatorii economici care achiziționează din teritoriul Uniunii Europene deduc lunar exclusiv contravaloarea timbrelor aferente cantităților de produse recepționate pentru care a intervenit exigibilitatea accizelor în cursul lunii respective. Contravaloarea timbrelor ce urmează a se deduce din accize se determină pe baza prețurilor fără TVA;

c) din suma ce urmează a se vira bugetului de stat cu titlu de accize, determinată potrivit prevederilor pct. 165 alin. (6) teza a doua și a treia, după caz, operatorul economic care importă deduce cu ocazia fiecărei operațiuni de import de produse marcate exclusiv contravaloarea timbrelor aferente cantităților de produse efectiv importate. Contravaloarea timbrelor ce urmează a se deduce din accize se determină pe baza prețurilor fără TVA.”

7. La punctul 170³ alineatul (5), partea introductivă va avea următorul cuprins:

„(5) Timbrele pentru marcarea produselor prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a) și g) din Codul fiscal sunt inscripționate cu următoarele elemente:”

8. La punctul 170³ alineatul (11), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) contractul de achiziție a produselor accizabile supuse marcării, în copie, în cazul operatorului economic care achiziționează din teritoriul Uniunii Europene ori importă produsele prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a) și g) din Codul fiscal;”

9. Anexa nr. 45 se înlocuiește cu anexa la prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ILIE-GAVRIL BOLOJAN

Contrasemnează:
Ministrul finanțelor,
Alexandru Nazare

	Nr. înregistrare	Data
--	------------------------	------------

C E R E R E

privind acordarea autorizației de operator economic cu produse supuse accizelor nearmonizate prevăzute la art. 439 alin. (2) lit. a)-c), f) și g) din Codul fiscal

(atașați numărul suplimentar de pagini necesar pentru a asigura informațiile complete)

I. INFORMAȚII GENERALE	
1. Numele	
2. Adresa	Județul Sectorul Localitatea Strada Nr. Bloc Scara Etaj Ap. Cod poștal
3. Telefon	
4. Fax	
5. Adresă e-mail	
6. Codul de identificare fiscală	
7. Numele și numărul de telefon al reprezentantului legal sau al altei persoane de contact	
8. Descrierea activităților economice desfășurate în România	
9. Numele, adresa și codul fiscal al persoanelor afiliate cu operatorul economic	
10. Dacă operatorul economic este persoană juridică, numele, adresa și codul numeric personal al fiecărui administrator; se vor anexa și cazierile judiciare ale administratorilor	
11. Arătați dacă operatorul economic (sau în cazul în care operatorul economic este persoană juridică, oricare dintre administratorii săi) a fost condamnat definitiv în ultimii 5 ani pentru infracțiunile prevăzute în legislația fiscală.	Da Nu ☐ ☐
12. Anexați confirmarea organului fiscal cu privire la calitatea de plătitor de accize, după caz.	
13. Anexați copiile contractelor de achiziție încheiate între operatorul economic și partenerul extern, sau ale contractelor de prestări servicii, după caz.	
14. Anexați un certificat constatator, eliberat de Oficiul Național al Registrului Comerțului, din care să rezulte: capitalul social, asociații, obiectul de activitate, administratorii, precum și copia certificatului de înregistrare eliberat potrivit reglementărilor în vigoare.	
II. INFORMAȚII PRIVIND LOCUL UNDE URMEAZĂ SĂ FIE PRODUSE/ RECEPȚIONATE PRODUSELE (pentru fiecare locație se depune separat câte o parte a II-a)	

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

1. Adresa locului unde se produc/ recepționează produsele	Județul Sectorul Localitatea Strada Nr. Bloc ... Scara Etaj Ap. Cod poștal
2. Enumerați tipurile de produse accizabile ce urmează a fi produse/ achiziționate/importate, cantitatea de produse estimată a fi produsă/ achiziționată intracomunitar/importată la nivelul unui an	☐ produse care conțin tutun, destinate inhalării fără ardere, cu încadrarea tarifară NC 2404 11 00, inclusiv cele conținute în rezerve livrate împreună cu țigări electronice și alte dispozitive de vaporizare electrice personale similare de la codul NC 8543 40 00 __ kg. ☐ lichide cu sau fără nicotină, destinate inhalării fără ardere, cu încadrarea tarifară NC 2404 12 00, 2404 19 90, inclusiv cele conținute în rezerve livrate împreună cu țigări electronice și alte dispozitive de vaporizare electrice personale similare de la codul NC 8543 40 00 __ ml. ☐ produse destinate inhalării fără ardere, care conțin înlocuitori de tutun, cu sau fără nicotină cu încadrarea tarifară NC 2404 12 00, 2404 19 10, inclusiv cele conținute în rezerve livrate împreună cu țigări electronice și alte dispozitive de vaporizare electrice personale similare de la codul NC 8543 40 00 __ kg. ☐ produse cu nicotină, care nu conțin tutun, destinate consumului pe cale orală, prezentate sub formă de pulbere sau particule sau în orice combinație a formelor respective, comercializate în porții ambalate în pliculețe, cu încadrarea tarifară NC 2404 91 90 __ kg. ☐ tutunuri pentru mestecat și tutunuri pentru uz nazal de la codul NC 2403 99 10 00 __ kg.
III. INFORMAȚII PRIVIND GARANȚIA	
1. Tipul de garanție propusă	
2. Suma propusă pentru garanție	
3. În cazul unui depozit în numerar, anexați scrisoarea de bonitate bancară	
4. În cazul unei garanții bancare, anexați următoarele: Numele, adresa și telefonul garantului propus. Declarația garantului propus cu privire la intenția de a asigura garanția bancară pentru o sumă și perioadă de timp specificată. (Scrisoare de garanție bancară)	

Cunoscând dispozițiile art. 326 privind falsul în declarații, din Codul penal, declar că datele înscrise în acest formular sunt corecte și complete.

Numele și prenumele

Data

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 428**din 24 noiembrie 2025**

Dosar nr. 1.448/1/2025

Eleni Cristina Marcu — președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului

Rodica Aida Popa — judecător la Secția penală

Ilie Iulian Dragomir — judecător la Secția penală

Lucia Tatiana Rog — judecător la Secția penală

Leontina Șerban — judecător la Secția penală

Ana-Hermina Iancu — judecător la Secția penală

Valerica Voica — judecător la Secția penală

Luminița Criștiu-Ninu — judecător la Secția penală

Mihai Alexandru Mihalcea — judecător la Secția penală

1. Pe rol se află Dosarul nr. 1.448/1/2025, având ca obiect sesizarea formulată de Tribunalul Bacău — Secția penală, în Dosarul nr. 5.455/180/2022**/a2, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

a) *Dacă, în procedura prevăzută în art. 585 din Codul de procedură penală, în situația în care există două pedepse rezultante stabilite prin hotărâri definitive pentru două pluralități de infracțiuni săvârșite sub imperiul Codului penal din 1969 și al celui din 2014, având în vedere principiile legalității pedepsei, autorității de lucru judecat, individualizării pedepselor și proporționalității protecției penale, poate fi aplicată o nouă pedeapsă rezultantă care să depășească cumulul aritmetic al celor două pedepse rezultante definitiv aplicate?*

b) *Dacă, în procedura prevăzută în art. 585 din Codul de procedură penală, aplicarea unei pedepse rezultante, care depășește cumulul aritmetic al celor două pedepse rezultante inițiale, este compatibilă cu art. 3, art. 5, art. 6 (1) și art. 7 din Convenția europeană a drepturilor omului, art. 49 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 22 alin. (2), art. 23 alin. (12) și art. 53 alin. (2) din Constituția României?*

2. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost constituit conform prevederilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală și ale art. 34 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare.

3. Ședința a fost prezidată de către președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Eleni Cristina Marcu.

4. Conform dispozițiilor art. 36 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare, la ședința de judecată a participat domnul Costin Cristian Pușcă, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite.

5. Judecător-raportor a fost desemnat, conform prevederilor art. 476 alin. (7) din Codul de procedură penală, domnul judecător Ilie Iulian Dragomir, judecător în cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

6. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de doamna procuror Ecaterina Nicoleta Eucarie.

7. Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, învederând obiectul Dosarului nr. 1.448/1/2025 aflat pe rolul Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

8. De asemenea, a menționat că la dosar au fost transmise puncte de vedere de către curțile de apel, Facultatea de Drept a Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

9. În continuare, s-a învederat că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorul-raportor, care a fost înaintat părților, potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală; ulterior, contestatorul, prin apărători aleși, a transmis la dosarul cauzei concluzii scrise, precum și o cerere privind sesizarea Curții Europene a Drepturilor Omului pentru emiterea unui aviz consultativ.

10. *Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, doamna judecător Eleni Cristina Marcu, a solicitat doamnei procuror să susțină punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la problemele supuse dezbaterii în Dosarul nr. 1.448/1/2025.*

11. *Doamna procuror Ecaterina Nicoleta Eucarie a solicitat respingerea sesizării, ca inadmisibilă, nefiind îndeplinite cumulativ condițiile prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, respectiv nu este îndeplinită condiția negativă potrivit căreia instanța supremă să nu fi statuat anterior printr-o hotărâre prealabilă cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării.*

12. În acest sens, a arătat că întrebările adresate instanței supreme, în esență, au ca obiect o serie de probleme care au făcut deja obiectul unor decizii lămuritoare prin considerentele deciziilor nr. 17/2021, nr. 7/2016 și nr. 12/2017, instanța supremă oferind interpretări obligatorii și repere suficiente de interpretare ale art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu aplicabilitate generală.

13. A susținut că Înalta Curte de Casație și Justiție a mai fost sesizată cu o întrebare, în esența ei identică, respectiv posibilitatea instanței, în faza judecătii, de a înlătura de la aplicare dispozițiile art. 10 din Legea nr. 187/2012 raportate la art. 40 alin. (1) din Codul penal în situația particulară a persoanei condamnate care, ca urmare a aplicării acestor dispoziții, ar executa o pedeapsă rezultantă mai mare decât dacă ar executa succesiv mandatele de executare a pedepsei emise pentru faptele concurente, întrebare ce a făcut obiectul analizei în considerentele Deciziei nr. 17 din 17 martie 2021, pronunțată de Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, la sesizarea Curții de Apel Brașov.

14. Se observă că situația premisă în cauza ce a suscitât sesizarea care a făcut obiectul Deciziei nr. 17 din 17 martie 2021 este, în parte, aceeași ca în cazul prezentei sesizări, respectiv necesitatea contopirii pedepselor aplicate printr-o hotărâre definitivă de condamnare la o pedeapsă rezultantă pentru comiterea unui număr mare de infracțiuni (27 de infracțiuni) sub imperiul Codului penal anterior și printr-o hotărâre (nedefinitivă)

de condamnare la o pedeapsă rezultantă pentru două infracțiuni comise sub imperiul Codului penal adoptat prin Legea nr. 286/2009, caz în care s-ar ajunge la maximul general al pedepsei închisorii, această situație fiind evident defavorabilă inculpatului în raport cu cea în care ar executa succesiv mandatele de executare emise pentru faptele concurente.

15. Diferența dintre cele două sesizări este aceea că prezenta sesizare s-a realizat în cadrul procedurii prevăzute de art. 585 din Codul de procedură penală cu referire la aplicarea dispozițiilor art. 10 din Legea nr. 187/2012 raportat la art. 40 alin. (2) din Codul penal, iar sesizarea anterioară s-a realizat în cursul judecății, punându-se tot problema obligativității aplicării dispozițiilor art. 10, dar prin raportare la art. 40 alin. (1) din Codul penal.

16. În motivarea Deciziei nr. 17 din 17 martie 2021 s-a reținut că simpla lectură a celor două articole [art. 40 alin. (1) din Codul penal și art. 10 din Legea nr. 187/2012] este lămuritoare, neimpunându-se intervenția instanței supreme prin mecanismul întrebării prealabile.

17. De asemenea, a susținut că obligativitatea aplicării dispozițiilor art. 10 din Legea nr. 187/2012, cu consecința aplicării tratamentului sancționator al concursului de infracțiuni, potrivit regulilor prevăzute de Codul penal adoptat prin Legea nr. 286/2009, atunci când concursul este alcătuit din infracțiuni comise sub imperiul acestui cod și infracțiuni comise sub imperiul Codului penal anterior, a fost stabilită prin dezlegarea dată de către Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală prin Decizia nr. 7 din 2 martie 2016, prin care s-a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Bacău în considerentele căreia s-a menționat explicit și faptul că soluția este valabilă și în ipoteza rămânerii definitive a mai multor hotărâri judecătorești, intrate în puterea lucrului judecat, pronunțate pentru fapte concurente săvârșite și anterior și ulterior intrării în vigoare a Codului penal pus în aplicare prin Legea nr. 187/2012.

18. A mai arătat că, pentru a răspunde la întrebările formulate de instanța de trimitere, instanța supremă ar trebui să analizeze situația juridică a condamnatului, să aplice dispozițiile art. 10 din Legea nr. 187/2012 raportat la art. 40 alin. (2) și art. 39 alin. (1) lit. b) din Codul penal, să verifice dacă infracțiunile pentru care a fost condamnat intră în sfera de aplicare a dreptului Uniunii Europene, doar astfel fiind incidente dispozițiile prevăzute de Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, să verifice dacă în situația concretă a acestui condamnat se încalcă principiile statuate prin jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului ori principiile inserate în Constituția României la care instanța de trimitere a făcut referire în conținutul ambelor întrebări.

19. Or, numai instanța de trimitere poate dispune cu privire la modalitatea de aplicare a art. 10 din Legea nr. 187/2012 în situația specifică a persoanei condamnate definitiv, prin hotărâri distincte, pentru infracțiuni concurente comise sub imperiul ambelor coduri penale, cu particularitatea că persoana a fost condamnată pentru un număr foarte mare de fapte comise sub imperiul Codului penal anterior la pedepse individuale cu închisoarea mari, dar căreia i s-a aplicat o pedeapsă rezultantă a închisorii în quantum redus, caz în care persoana condamnată ajunge în situația de a executa o pedeapsă rezultantă a închisorii cu o durată mai mare decât durata detenției în cazul executării consecutive a pedepselor rezultante.

20. Particularitatea acestei cauze derivă din faptul că dispozițiile art. 10 din Legea nr. 187/2012 care impun tratamentul sancționator al concursului reglementat de Codul penal adoptat prin Legea nr. 286/2009 se aplică, în cazul concret, unui concurs alcătuit într-o mai mare măsură din infracțiuni comise sub imperiul Codului penal anterior, care prevedea o altă filosofie a tratamentului sancționator al concursului din perspectiva sporului ce putea fi aplicat în cazul pedepselor cu închisoarea, spor care era facultativ și variabil,

dar cu un maxim de 5 ani, spre deosebire de sporul ce poate fi aplicat potrivit Codului penal în vigoare care este obligatoriu, fix și fără a avea un maxim numeric *ab initio* stabilit.

21. Însă, este în sarcina instanței de fond să analizeze dacă, în cauza concretă, este incidentă aplicarea într-o anumită măsură retroactivă a unui tratament sancționator mai aspru al concursului de infracțiuni în ceea ce privește infracțiunile multiple comise sub imperiul Codului penal anterior pentru care s-au stabilit pedepse mari, dar cu o pedeapsă rezultantă redusă și dacă această eventuală aplicare a legii contravine dispozițiilor art. 7 din Convenția europeană a drepturilor omului, astfel cum au fost interpretate pe cale jurisprudențială, și al cărui domeniu de aplicare și ale cărui garanții, în special cea privind neaplicarea retroactivă a legii penale mai severe, cuprind și cazul modificării pedepselor și aplicării unei pedepse rezultante ca urmare a concursului de infracțiuni constatată în faza executării.

22. În ceea ce privește cererea privind sesizarea Curții Europene a Drepturilor Omului pentru emiterea unui aviz consultativ, reprezentantul Ministerului Public a formulat concluzii de respingere ca inadmisibilă.

23. *Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, doamna judecătorească Eleni Cristina Marcu*, a declarat dezbaterea închisă, iar Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a reținut dosarul în pronunțare.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE,
deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată,
constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

24. Prin Încheierea nr. 41 din data de 30 mai 2025, pronunțată în Dosarul nr. 5.455/180/2022**/a2, *Tribunalul Bacău — Secția penală* a sesizat, în temeiul art. 475 din Codul de procedură penală, Înalta Curte de Casație și Justiție, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile privind următoarele **chestiuni de drept**:

a) *Dacă, în procedura prevăzută în art. 585 din Codul de procedură penală, în situația în care există două pedepse rezultante stabilite prin hotărâri definitive pentru două pluralități de infracțiuni săvârșite sub imperiul Codului penal din 1969 și al celui din 2014, având în vedere principiile legalității pedepsei, autorității de lucru judecat, individualizării pedepselor și proporționalității protecției penale, poate fi aplicată o nouă pedeapsă rezultantă care să depășească cumulumul aritmetic al celor două pedepse rezultante definitive aplicate?*

b) *Dacă, în procedura prevăzută în art. 585 din Codul de procedură penală, aplicarea unei pedepse rezultante, care depășește cumulumul aritmetic al celor două pedepse rezultante inițiale, este compatibilă cu art. 3, art. 5, art. 6 (1) și art. 7 din Convenția europeană a drepturilor omului, art. 49 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 22 alin. (2), art. 23 alin. (12) și art. 53 alin. (2) din Constituția României?*

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

Art. 585 alin. (1) din Codul de procedură penală

„Pedeapsa pronunțată poate fi modificată, dacă la punerea în executare a hotărârii sau în cursul executării pedepsei se constată, pe baza unei alte hotărâri definitive, existența vreuneia dintre următoarele situații:

- a) concursul de infracțiuni;
- b) recidiva;
- c) pluralitatea intermediară;
- d) acte care intră în conținutul aceleiași infracțiuni.”

Art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

„Tratamentul sancționator al pluralității de infracțiuni se aplică potrivit legii noi atunci când cel puțin una dintre infracțiunile din structura pluralității a fost comisă sub legea nouă, chiar dacă pentru celelalte infracțiuni pedeapsa a fost stabilită potrivit legii vechi, mai favorabilă.”

Codul penal adoptat prin Legea nr. 286/2009**„Art. 38 — Concursul de infracțiuni**

(1) Există concurs real de infracțiuni când două sau mai multe infracțiuni au fost săvârșite de aceeași persoană, prin acțiuni sau inacțiuni distincte, înainte de a fi condamnată definitiv pentru vreuna din ele. Există concurs real de infracțiuni și atunci când una dintre infracțiuni a fost comisă pentru săvârșirea sau ascunderea altei infracțiuni.

(2) Există concurs formal de infracțiuni când o acțiune sau o inacțiune săvârșită de o persoană, din cauza împrejurărilor în care a avut loc sau a urmărilor pe care le-a produs, realizează conținutul mai multor infracțiuni.

Art. 39 — Pedepșa principală în caz de concurs de infracțiuni

(1) În caz de concurs de infracțiuni, se stabilește pedeapsa pentru fiecare infracțiune în parte și se aplică pedeapsa, după cum urmează:

a) când s-au stabilit o pedeapsă cu detențiune pe viață și una sau mai multe pedepse cu închisoare ori cu amendă, se aplică pedeapsa detențiunii pe viață;

b) când s-au stabilit numai pedepse cu închisoare, se aplică pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite;

c) când s-au stabilit numai pedepse cu amendă, se aplică pedeapsa cea mai grea, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite;

d) când s-au stabilit o pedeapsă cu închisoare și o pedeapsă cu amendă, se aplică pedeapsa închisorii, la care se adaugă în întregime pedeapsa amenzii;

e) când s-au stabilit mai multe pedepse cu închisoare și mai multe pedepse cu amendă se aplică pedeapsa închisorii conform lit. b), la care se adaugă în întregime pedeapsa amenzii conform lit. c).

(2) Atunci când s-au stabilit mai multe pedepse cu închisoarea, dacă prin adăugare la pedeapsa cea mai mare a sporului de o treime din totalul celorlalte pedepse cu închisoarea stabilite s-ar depăși cu 10 ani sau mai mult maximul general al pedepsei închisorii, iar pentru cel puțin una dintre infracțiunile concurente pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 20 de ani sau mai mare, se poate aplica pedeapsa detențiunii pe viață.

Art. 40 — Contopirea pedepselor pentru infracțiuni concurente

(1) Dacă infractorul condamnat definitiv este judecat ulterior pentru o infracțiune concurentă, se aplică dispozițiile art. 39.

(2) Dispozițiile art. 39 se aplică și în cazul în care, după ce o hotărâre de condamnare a rămas definitivă, se constată că cel condamnat mai suferise o condamnare definitivă pentru o infracțiune concurentă.

(3) Dacă infractorul a executat integral sau parțial pedeapsa aplicată prin hotărârea anterioară, ceea ce s-a executat se scade din durata pedepsei aplicate pentru infracțiunile concurente.

(4) Dispozițiile privitoare la aplicarea pedepsei în caz de concurs de infracțiuni se aplică și în cazul în care condamnarea la pedeapsa detențiunii pe viață a fost comutată sau înlocuită cu pedeapsa închisorii.

(5) În cazul contopirii pedepselor conform alin. (1)-(4) se ține seama și de pedeapsa aplicată printr-o hotărâre de condamnare pronunțată în străinătate, pentru o infracțiune concurentă, dacă hotărârea de condamnare a fost recunoscută potrivit legii.

III. Expunerea succintă a cauzei

25. **Tribunalul Bacău — Secția penală** este investit, în ultim grad de jurisdicție, cu soluționarea contestației formulate de contestatorul-condamnat F.M. împotriva Sentinței penale nr. 249 din 26.02.2025, pronunțată de Judecătoria Bacău, Secția penală.

26. Prin **Sentința penală nr. 961 din 2.06.2021 a Judecătoria Bacău, Secția penală**, pronunțată în Dosarul nr. 12.173/180/2016, definitivă prin **Decizia penală nr. 250 din**

17.03.2022 a Curții de Apel Bacău, a fost condamnat inculpatul F.M. la pedeapsa rezultantă de 7 ani închisoare pentru infracțiuni săvârșite sub imperiul vechiului Cod penal (22 de infracțiuni de înșelăciune sancționate cu pedeapsa de 5 ani închisoare pentru fiecare, 10 infracțiuni de fals sancționate cu pedeapsa de 2 ani închisoare pentru fiecare, o infracțiune de fals material în înscrisuri oficiale sancționată cu pedeapsa de 3 ani închisoare).

27. Prin **Sentința penală nr. 324 din 5.03.2020 a Judecătoria Bacău, Secția penală**, pronunțată în Dosarul nr. 11.058/180/2019, definitivă prin **Decizia penală nr. 1.167 din 18.12.2020 a Curții de Apel Bacău**, a fost condamnat inculpatul F.M. la pedeapsa rezultantă de 2 ani și 8 luni închisoare pentru două infracțiuni săvârșite sub imperiul noului Cod penal (o infracțiune de hărțuire, pentru care s-a aplicat o pedeapsă de 6 luni închisoare și o infracțiune de șantaj pentru care s-a aplicat o pedeapsă de 2 ani și 6 luni închisoare).

28. **Primul ciclu procesual**: prin **Sentința penală nr. 1.421 din 16.10.2023 pronunțată de Judecătoria Bacău, Secția penală**, s-a admis sesizarea judecătorului delegat cu supravegherea din cadrul Judecătoria Bacău cu privire la Sentința penală nr. 961 din 2.06.2021 a Judecătoria Bacău, pronunțată în Dosarul nr. 12.173/180/2016 al Judecătoria Bacău, definitivă prin Decizia penală nr. 250 din 17.03.2022 a Curții de Apel Bacău, și Sentința penală nr. 324 din 5.03.2020 a Judecătoria Bacău, pronunțată în Dosarul nr. 11.058/180/2019 al Judecătoria Bacău, Definitivă prin Decizia penală nr. 1.167 din 18.12.2020 a Curții de Apel Bacău, ambele referitoare la intimatul F.M., și s-a dispus repunerea pedepselor componente în individualitatea lor, s-a reținut că pedepsele aplicate sunt concurente, s-a aplicat pedeapsa cea mai grea de 5 ani închisoare, la care a adăugat un spor de 2 ani închisoare, dispunând executarea pedepsei rezultante de 7 ani închisoare.

29. Împotriva acestei sentințe a formulat contestație Parchetul de pe lângă Judecătoria Bacău.

30. Prin **Decizia penală nr. 426/C din 21.12.2023, Tribunalul Bacău, Secția penală**, a admis contestația parchetului, a desființat în totalitate sentința atacată și a trimis cauza spre rejudecare, reținând în considerente că infracțiunile pentru care s-a dispus condamnarea intimatului F.M. prin cele două sentințe penale sunt concurente, concurs de infracțiuni ce s-a definitivat la data de 12.06.2019, data ultimului act material al infracțiunii prevăzută de art. 208 alin. (1) din Codul penal (după momentul intrării în vigoare a noului Cod penal), iar instanța de fond nu a avut în vedere prevederile art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal și nici cele statuate prin Decizia nr. 7/2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

31. **Al doilea ciclu procesual**: prin **Sentința penală nr. 1.136 din 26.06.2024 pronunțată de Judecătoria Bacău, Secția penală**, s-a admis din nou sesizarea judecătorului delegat cu supravegherea din cadrul Judecătoria Bacău cu privire la sentințele penale menționate, rămase definitive prin deciziile succesive ale Curții de Apel Bacău, s-a dispus repunerea pedepselor componente pentru săvârșirea infracțiunilor potrivit noului Cod penal în individualitatea lor, s-a reținut că pedepsele aplicate sunt concurente cu cele săvârșite potrivit vechiului Cod penal, pe care nu le-a repus în individualitate, s-a aplicat la pedeapsa rezultantă mai gravă, stabilită în mod definitiv de Curtea de Apel Bacău pentru infracțiunile prevăzute în vechiul Cod penal, un spor de o treime, prevăzut de prevederile noului Cod penal privind concursul de infracțiuni, dispunându-se executarea pedepsei rezultante de 8 ani închisoare.

32. Împotriva acestei sentințe a formulat contestație Parchetul de pe lângă Judecătoria Bacău.

33. Prin **Decizia penală nr. 348/C din 8.11.2024, Tribunalul Bacău, Secția penală**, a admis contestația parchetului, a desființat în totalitate sentința atacată și a trimis cauza spre rejudecare, reținând în considerente că, în ciclul procesual anterior, instanța de control judiciar a constatat expres că infracțiunile pentru care s-a dispus condamnarea intimatului F.M. prin cele două sentințe penale sunt concurente și s-au trasat directive clare pentru instanța de fond sub aspectul dispozițiilor legale ce se impun a fi aplicate, indicându-se expres primei instanțe aplicabilitatea Deciziei nr. 7/2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, aspecte ignorate de prima instanță.

34. Al treilea ciclu procesual: prin **Sentința penală nr. 249 din 26.02.2025 pronunțată de Judecătoria Bacău, Secția penală**, s-a admis din nou sesizarea judecătorului delegat cu supravegherea din cadrul Judecătoriei Bacău cu privire la sentințele penale menționate, rămase definitive prin deciziile succesive ale Curții de Apel Bacău, s-a dispus repunerea pedepselor componente pentru săvârșirea tuturor infracțiunilor în individualitatea lor, s-a reținut că pedepsele aplicate sunt concurente, s-a aplicat pedeapsa cea mai gravă, la care s-a adăugat un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse, stabilindu-se o pedeapsă rezultantă de 48 de ani și 8 luni închisoare, dispunând executarea pedepsei maxime prevăzute de lege de 30 de ani de închisoare.

35. Împotriva Sentinței penale nr. 249 din 26.02.2025 pronunțată de Judecătoria Bacău, Secția penală, a formulat contestație contestatorul condamnat F.M., acesta susținând, în esență, că nu se poate stabili o pedeapsă pentru o pluralitate de infracțiuni mai mare decât cea stabilită prin hotărârea definitivă de condamnare fără încălcarea principiului legalității sancțiunilor de drept penal; nu se poate reindividualiza pedeapsa rezultantă, în sensul măririi acesteia peste limita stabilită în mod definitiv de o instanță superioară, fără încălcarea principiului autorității de lucru judecat; în procedura modificării pedepselor instanța nu este investită cu stabilirea unei pedepse rezultante diferite de cele rămase definitive prin hotărâri ale unor instanțe superioare, ci cu concilierea unor pedepse, potrivit regulilor concursului de infracțiuni, fără încălcarea principiului individualizării pedepselor. Prin stabilirea unui alt mod de calcul al pedepsei, prin ajungerea la limite superioare cumulului aritmetic al pedepselor rezultante, se realizează o nouă individualizare a pedepsei, care nu poate fi făcută în procedura modificării pedepsei; stabilirea unei pedepse rezultante de 30 de ani, mult superioară cumulului aritmetic al pedepselor rezultante stabilite pentru cele două pluralități de infracțiuni de către două instanțe diferite în două proceduri diferite încalcă flagrant principiul proporționalității sancțiunilor penale.

36. La termenul din data de 20 mai 2025, Tribunalul Bacău a pus în discuția părților cererea formulată de către condamnatul inculpat F.M., prin apărători aleși, privind sesizarea instanței supreme pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile și, la data de 30.05.2025, a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, constatând îndeplinite condițiile de admisibilitate prevăzute de dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală.

IV. Punctul de vedere al completului care a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție

37. Cu privire la chestiunile de drept ce formează obiectul sesizării, instanța de trimitere, având în vedere faptul că motivele de contestație vizează tocmai aspecte legate de limitele aplicării art. 585 din Codul de procedură penală în conformitate cu art. 10 din Legea nr. 187/2012, cu implicare directă asupra cuantumului pedepsei rezultante, pentru a preîntâmpina o eventuală antepronunțare în privința căii de atac formulate, a prezentat argumentele esențiale care fundamentează neclaritatea chestiunii de drept.

V. Examenul jurisprudenței în materie

A. Jurisprudența națională relevantă

38. Din răspunsurile transmise de către instanțele judecătorești consultate s-a constatat că punctele de vedere nu sunt unificate, fiind identificate două orientări:

39. **Într-o primă orientare**, s-a susținut atât faptul că în procedura prevăzută în art. 585 din Codul de procedură penală, în situația în care există două pedepse rezultante stabilite prin hotărâri definitive pentru două pluralități de infracțiuni săvârșite sub imperiul Codului penal din 1969 și al celui din 2014, având în vedere principiile legalității pedepsei, autorității de lucru judecat, individualizării pedepselor și proporționalității protecției penale, **poate fi aplicată o nouă pedeapsă rezultantă care să depășească cumulul aritmetic al celor două pedepse rezultante definitiv aplicate, cât și că în procedura prevăzută în art. 585 din Codul de procedură penală aplicarea unei pedepse rezultante, care depășește cumulul aritmetic al celor două pedepse rezultante inițiale, este compatibilă cu art. 3, art. 5, art. 6 (1) și art. 7 din Convenția europeană a drepturilor omului, art. 49 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 22 alin. (2), art. 23 alin. (12) și art. 53 alin. (2) din Constituția României.**

40. În argumentarea opiniei exprimate, instanțele au arătat, în esență, că dispozițiile art. 10 din Legea nr. 187/2012 stabilesc, în mod imperativ și fără excepții ori limitări, o modalitate de sancționare a pluralității de infracțiuni sub forma concursului de infracțiuni prin aplicarea regulilor din Codul penal actual, în situația în care cel puțin una dintre infracțiuni a fost comisă după intrarea în vigoare a acestei noi reglementări. Or, aceste dispoziții sunt clare și, atâta vreme cât una dintre infracțiunile din structura pluralității a fost comisă sub imperiul noii reglementări, urmează ca tratamentul sancționator pentru pluralitatea de infracțiuni să fie stabilit potrivit acestei reglementări, orice altă modalitate de stabilire a cuantumului noii pedepse rezultante (prin limitarea la cumulul aritmetic al celor două pedepse rezultante) fiind de natură a adăuga la lege.

41. **În cea de-a doua orientare**, se consideră că în procedura prevăzută în art. 585 din Codul de procedură penală, în situația în care există două pedepse rezultante stabilite prin hotărâri definitive pentru două pluralități de infracțiuni săvârșite sub imperiul Codului penal din 1969 și al celui din 2014, având în vedere principiile legalității pedepsei, autorității de lucru judecat, individualizării pedepselor și proporționalității protecției penale, **nu poate fi aplicată o nouă pedeapsă rezultantă care să depășească cumulul aritmetic al celor două pedepse rezultante definitiv aplicate, cât și că în procedura prevăzută în art. 585 din Codul de procedură penală aplicarea unei pedepse rezultante, care depășește cumulul aritmetic al celor două pedepse rezultante inițiale, nu este compatibilă cu art. 3, art. 5, art. 6 (1) și art. 7 din Convenția europeană a drepturilor omului, art. 49 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 22 alin. (2), art. 23 alin. (12) și art. 53 alin. (2) din Constituția României.**

42. În argumentarea opiniei, instanțele au arătat, în esență, că se impune aplicarea unei pedepse rezultante care să nu depășească cumulul aritmetic al celor două pedepse rezultante inițiale, în caz contrar aplicarea regimului sancționator al concursului de infracțiuni ar conduce la crearea unei situații mai grele pentru condamnat față de ipoteza în care situația sa juridică nu ar fi analizată în cadrul acestei proceduri.

B. Jurisprudența relevantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție

43. Din perspectiva hotărârilor obligatorii pronunțate de instanța supremă au fost identificate următoarele decizii relevante în privința problemei de drept ce formează obiectul sesizării, respectiv:

— **Decizia nr. 7 din 2 martie 2016**, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 251 din 5 aprilie 2016);

— **Decizia nr. 17 din 17 martie 2021**, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 514 din 18 mai 2021);

— **Decizia nr. 12 din 25 aprilie 2017**, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 412 din 31 mai 2017).

C. Jurisprudența Curții Constituționale

44. În urma examenului de jurisprudență la nivelul Curții Constituționale a României, au fost identificate mai multe decizii care au relevanță cu privire la problema de drept supusă dezlegării, dintre care menționăm:

— **Decizia nr. 93 din 16 martie 2023** referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și ale art. 39 alin. (1) lit. b) și ale art. 40 alin. (1) din Codul penal (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 531 din 15 iunie 2023), prin care Curtea Constituțională a constatat că „s-a mai pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor de lege criticate, dintr-o perspectivă identică. Astfel, prin **Decizia nr. 379 din 8 iunie 2021**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1241 din 29 decembrie 2021, **Decizia nr. 291 din 6 mai 2021**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 799 din 19 august 2021, **Decizia nr. 853 din 26 noiembrie 2020**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 202 din 1 martie 2021, **Decizia nr. 210 din 12 aprilie 2016**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 13 iunie 2016, **Decizia nr. 734 din 23 noiembrie 2017**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 352 din 23 aprilie 2018, și **Decizia nr. 859 din 18 decembrie 2018**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 94 din 6 februarie 2019, Curtea a reținut că, în baza dispozițiilor criticate, tratamentul sancționator al pluralității de infracțiuni se aplică potrivit legii noi atunci când cel puțin una dintre infracțiunile din structura pluralității a fost comisă sub legea nouă, chiar dacă pentru celelalte infracțiuni pedeapsa a fost stabilită potrivit legii vechi, mai favorabilă. Cu alte cuvinte, dacă cel puțin una dintre infracțiunile concurente a fost comisă după intrarea în vigoare a noului Cod penal, se va aplica legea penală mai favorabilă numai la individualizarea pedepsei pentru infracțiunile comise sub legea veche, iar tratamentul sancționator al concursului va fi, în mod obligatoriu, cel prevăzut de noul Cod penal, chiar dacă este mai sever, deoarece sub imperiul acestuia s-a desăvârșit configurația concursului.”;

— **Decizia nr. 822 din 3 decembrie 2015** referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 127 din 18 februarie 2016), prin care Curtea Constituțională a reținut că „inculpatul, prin săvârșirea unei infracțiuni și sub imperiul legii noi, a încălce și pe aceasta, expunându-se consecințelor care derivă din acest fapt, așa încât aplicarea dispozițiilor legii noi în privința concursului, în ipoteza săvârșirii unei infracțiuni sub legea nouă, era previzibilă pentru inculpat. În aceste condiții, Curtea constată că este pe deplin justificată opțiunea legiuitorului de a reglementa tratamentul sancționator al pluralității de infracțiuni în mod diferit, după cum toate infracțiunile din structura pluralității au fost comise sub imperiul Codului penal din 1969, judecarea lor având loc sub legea nouă, situație tranzitorie în care aplicarea legii penale mai favorabile se va face potrivit Deciziei Curții nr. 265 din 6 mai 2014, ori cel puțin una dintre infracțiunile din structura pluralității a fost comisă sub legea nouă, în această din urmă ipoteză urmând a se aplica pedeapsa rezultantă potrivit legii noi — ce reflectă interesele apărării

sociale la acel moment — sub incidența căreia s-a definitivat concursul de infracțiuni. De altfel, Curtea a subliniat, în mod constant, în jurisprudența sa, că pentru situații juridice diferite legiuitorul poate institui un regim juridic diferit, fără a încălca, în acest fel, principiul constituțional al egalității în drepturi.” (paragraful 18).

VI. Opinia specialiștilor consultați

45. În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală a fost solicitată specialiștilor în drept penal opinia asupra chestiunii de drept supuse examinării.

46. *Facultatea de Drept din cadrul Universității „Babeș Bolyai” din Cluj-Napoca* a exprimat opinia conform căreia sesizarea este inadmisibilă întrucât nu este îndeplinită condiția privind existența unei veritabile chestiuni de drept în materie penală, din perspectiva inexistenței unei dificultăți rezonabile de interpretare a normelor juridice aplicabile.

47. În acest sens, s-a susținut că, deși soluția pronunțată de Judecătoria Bacău în cel de-al treilea ciclu procesual poate părea inechitabilă, ea reprezintă aplicarea corectă a legii, întrucât practica judiciară confirmă că infracțiunile concurente pot fi judecate separat, situație în care se impune ulterior stabilirea unei pedepse unice, iar din coroborarea expresă a art. 585 din Codul de procedură penală, art. 40 alin. (2) din Codul penal și art. 10 din Legea nr. 187/2012 — norme deja interpretate cu valoare obligatorie prin Decizia nr. 7/2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — rezultă fără echivoc obligația descontopirii rezultatelor parțiale și a contopirii tuturor pedepselor potrivit regulilor mai severe ale actualului Cod penal, astfel încât inculpatul să fie plasat în situația juridică în care s-ar fi aflat dacă toate faptele ar fi fost judecate de o singură instanță, motiv pentru care nu se justifică activarea mecanismului întrebării prealabile.

VII. Punctul de vedere exprimat de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

48. Ministerul Public a apreciat că se impune respingerea, ca inadmisibilă, a sesizării întrucât nu îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de lege, atât în ceea ce privește absența unei dezlegări anterioare date cu titlu obligatoriu de către Înalta Curte de Casație și Justiție, cât și condiția referitoare la existența unei chestiuni de drept veritabile.

49. S-a susținut că instanța supremă, prin Decizia nr. 17 din 17 martie 2021, a fost deja investită cu o întrebare esențială identică, referitoare la posibilitatea instanței de a înlătura aplicarea art. 10 din Legea nr. 187/2012 raportat la art. 40 alin. (1) din Codul penal atunci când aceasta ar conduce la o pedeapsă rezultantă mai mare decât executarea succesivă a pedepselor, context în care sesizarea a fost respinsă ca inadmisibilă pe motiv că dispozițiile legale incidente sunt clare, nu ridică îndoieli rezonabile, iar întrebarea urmărea doar confirmarea soluției anticipate de instanța de trimitere. S-a subliniat că aceeași premisă — concurs între infracțiuni comise sub imperiul vechiului și noului Cod penal, cu atingerea maximului general — se regăsește și în cauza actuală, singura diferență fiind faza procesuală, chiar dacă sesizarea de acum invocă suplimentar principiul și dispoziții constituționale și convenționale.

50. În plus, s-a arătat că obligativitatea aplicării art. 10 din Legea nr. 187/2012, cu consecința supunerii concursului de infracțiuni regulilor de sancționare prevăzute de noul Cod penal, atunci când pluralitatea este alcătuită din fapte comise sub ambele coduri, a fost deja stabilită prin Decizia nr. 7 din 2 martie 2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție și consolidată prin Decizia nr. 12 din 25 aprilie 2017, aceste dezlegări având aplicabilitate generală, inclusiv în ipoteza existenței unor hotărâri definitive succesive, indiferent de momentul constatării concursului sau de modalitatea executării pedepsei. Aceeași interpretare a fost confirmată de Curtea Constituțională printr-o

jurisprudență constantă (14 decizii de respingere a excepțiilor de neconstituționalitate), care a considerat clare și obligatorii dispozițiile art. 10 din Legea nr. 187/2012 raportat la art. 39 și art. 40 din Codul penal. În aceste condiții, s-a reținut că prezenta sesizare nu vizează interpretarea *in abstracto* a normei, ci modul concret de aplicare a acesteia într-o cauză particulară, în care, prin aplicarea regulilor noi, condamnatul ar ajunge să execute o pedeapsă rezultantă mai mare decât cea stabilită sub legea veche — problemă ce ține de analiza eventualei aplicări retroactive a unui tratament sancționator mai sever și de compatibilitatea acestuia cu art. 7 CEDO, atribuție ce revine exclusiv instanței de fond.

VIII. Raportul asupra chestiunii de drept

51. Judecătorul-raportor a apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este inadmisibilă întrucât nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală.

IX. Înalta Curte de Casație și Justiție

52. Examinând sesizarea formulată, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legale incidente și problemele de drept ce se solicită a fi dezlegate, reține următoarele:

53. În conformitate cu dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală, „Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

54. Ca urmare, admisibilitatea unei sesizări formulate în procedura pronunțării unei hotărâri prealabile este condiționată de îndeplinirea cumulativă a următoarelor exigențe:

- instanța care a formulat întrebarea să fie investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță;
- soluționarea pe fond a cauzei să depindă de lămurirea chestiunii de drept ce face obiectul sesizării;
- chestiunea de drept supusă analizei să nu fi primit o rezolvare anterioară printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și să nu facă obiectul unui asemenea recurs în curs de soluționare.

55. Examinând admisibilitatea sesizării prin prisma criteriilor sus-menționate, se constată următoarele:

a) În speță, este îndeplinită prima condiție analizată referitoare la existența unei cauze pendinte aflate în curs de judecată în ultimă instanță, Tribunalul Bacău fiind investit, în Dosarul nr. 5.455/180/2022**a2, cu soluționarea contestației formulate de condamnatul F.M. împotriva Sentinței penale nr. 249 din 26.02.2025 pronunțate de Judecătoria Bacău.

b) Sub aspectul celei de-a doua condiții enunțate, se constată că ambele întrebări formulate de instanța de trimitere privesc, în esență, același aspect, respectiv dacă, în contextul procedurii prevăzute de art. 585 din Codul de procedură penală, în faza de executare, poate fi înlăturată aplicarea dispozițiilor art. 10 din Legea nr. 187/2012 raportat la art. 40 alin. (2) din Codul penal referitoare la contopirea pedepselor aplicate prin două hotărâri definitive de condamnare la câte o pedeapsă rezultantă pentru mai multe infracțiuni concurente, în situația particulară în care noua pedeapsă rezultantă obținută prin aplicarea acestor dispoziții ar depăși cumulumul aritmetic al celor două pedepse rezultante definitiv aplicate.

56. Instanța supremă a reținut în jurisprudența sa că este necesar ca sesizarea să tindă la interpretarea *in abstracto* a unor dispoziții legale determinate, iar nu la rezolvarea implicată

a unor chestiuni ce țin de particularitățile fondului speței (Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, Decizia nr. 14 din 12 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 24 iunie 2015, Decizia nr. 26 din 29 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 77 din 2 februarie 2016, Decizia nr. 28 din 29 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 912 din 9 decembrie 2015, Decizia nr. 3 din 10 februarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 195 din 16 martie 2016, Decizia nr. 10 din 12 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 348 din 6 mai 2016, Decizia nr. 14 din 18 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 460 din 21 iunie 2016, și Decizia nr. 27 din 12 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 65 din 22 ianuarie 2018).

57. În ipoteza aprecierii ca admisibile a unor sesizări prin care se tinde, dimpotrivă, la dezlegarea unor probleme pur teoretice ori la rezolvarea directă a unor chestiuni ce țin de situația în cauză, există riscul transformării mecanismului hotărârii prealabile fie într-o „procedură dilatorie pentru litigii caracterizate, prin natura lor, ca fiind urgente, fie într-o procedură care va substitui mecanismul recursului în interesul legii”.

58. De asemenea, se observă că scopul reglementării art. 475 din Codul de procedură penală este preîntâmpinarea apariției practicii neunitare, titulari ai cererii de sesizare fiind doar instanțele, acestea având un drept suveran de a aprecia asupra sesizării, atunci când completul sesizat constată că, la procesul deliberării, interpretarea normelor de drept constituie o dificultate.

59. Din lectura încheierii prin care a fost sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție cu întrebările supuse dezbaterii se observă că acestea nu ridică probleme de interpretare a textului legal întrucât dispozițiile art. 40 alin. (2) din Codul penal instituie, în mod clar și neechivoc, obligativitatea contopirii pedepselor pentru infracțiuni concurente, iar conținutul normei juridice nu generează dificultăți rezonabile de interpretare pe cale judecătorească.

60. În acest context, se reține că, în realitate, instanța de trimitere solicită pronunțarea unei soluții care să consacre o derogare de la regulile privind aplicarea tratamentului sancționator al concursului de infracțiuni, în sensul neaplicării dispozițiilor art. 10 din Legea nr. 187/2012, prin raportare la art. 40 alin. (2) din Codul penal.

61. O asemenea derogare este fundamentată fie pe principiile legalității pedepsei, autorității de lucru judecat, individualizării și proporționalității sancțiunii penale, fie pe dispozițiile art. 3, art. 5, art. 6 alin. (1) și art. 7 din Convenția europeană a drepturilor omului, art. 49 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, precum și art. 22 alin. (2), art. 23 alin. (12) și art. 53 alin. (2) din Constituția României.

62. Or, așa cum a statuat Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală în considerentele Deciziei nr. 26 din 23 noiembrie 2017 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 328 din 13 aprilie 2018), „procedura pronunțării unei asemenea hotărâri este condiționată (...) de existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea cauzei în care s-a dispus sesizarea, nefiind permis a se apela la acest mijloc legal în scopul de a primi de la instanța supremă rezolvarea în concret a speței”.

63. Prin urmare, cererea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală poate fi făcută numai în ipoteza în care, în cursul soluționării unei cauze, se pune problema interpretării unor dispoziții legale neclare, echivoce, care ar putea conduce la adoptarea unor soluții diferite în rezolvarea aceleiași spețe.

64. De asemenea, sub acest aspect, se constată că reluarea judecării cauzei aflate pe rolul instanței de trimitere în cel de-al treilea ciclu procesual nu se datorează unei dificultăți de interpretare a dispozițiilor legale incidente — modalitatea de contopire a pedepselor fiind deja indicată de instanța de control judiciar încă din primul ciclu procesual —, ci mai degrabă necesității de a evita aplicarea unei pedepse vădit inechitabile, prin raportare la pedepsele stabilite prin cele două hotărâri definitive de condamnare.

65. Or, prin Decizia nr. 7 din 2.03.2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, s-a stabilit în mod clar că, în aplicarea dispozițiilor art. 5 din Codul penal, în cazul pluralității de infracțiuni constând în săvârșirea unor infracțiuni anterior datei de 1 februarie 2014, respectiv a unor infracțiuni comise după intrarea în vigoare a noului Cod penal, pentru infracțiunile săvârșite anterior datei de 1 februarie 2014 se va aplica legea penală mai favorabilă — identificată ca fiind legea veche sau legea nouă —, iar pentru infracțiunile săvârșite sub imperiul legii penale noi, precum și pentru tratamentul sancționator al concursului de infracțiuni se va aplica legea nouă, conform art. 3 din Codul penal și art. 10 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal.

66. În concluzie, nu se constată existența unor dispoziții legale neclare, echivoce, a căror interpretare să solicite intervenția instanței supreme referitor la obligativitatea aplicării dispozițiilor art. 40 din Codul penal, obligativitate ce nu poate fi înlăturată nici în ipoteza particulară invocată de instanța de trimitere întrucât legea nu prevede excepții de la regula menționată, nici măcar pentru ipoteza în care inculpatul, în urma operațiunii de contopire, ar ajunge să execute o pedeapsă rezultantă cu o durată mai mare decât cea care ar rezulta în urma executării succesive a pedepselor rezultante parțiale.

67. Cu referire la condiția negativă impusă de art. 475 din Codul de procedură penală, respectiv asupra chestiunii de drept ce formează obiectul sesizării să nu se fi statuat anterior printr-o hotărâre prealabilă și să nu formeze obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, se constată că și această condiție de admisibilitate nu este îndeplinită.

68. Potrivit jurisprudenței Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție, sintetizată în considerentele Deciziei nr. 22 din 27 noiembrie 2019 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 90 din 7 februarie 2020), condiția ca „Înalta Curte de Casație și Justiție să nu fi statuat asupra chestiunii de drept printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii” presupune ca instanța supremă să nu fi statuat prin dispozitivul și considerentele ori prin considerentele unei hotărâri prealabile anterioare sau ale unei decizii în interesul legii anterioare asupra chestiunii de drept. În ipoteza în care considerentele unei hotărâri prealabile anterioare sau ale unei decizii în interesul legii anterioare conțin elemente suficiente care să conducă la dezlegarea chestiunii de drept, sesizarea devine inadmisibilă.

69. Astfel, se constată că Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, a fost anterior sesizată cu o chestiune de drept substanțial identică, vizând posibilitatea instanței, în fața de judecată, de a înlătura aplicarea dispozițiilor art. 10 din Legea nr. 187/2012, raportat la art. 40 alin. (1) din Codul penal, în ipoteza în care aplicarea acestora ar conduce la o pedeapsă rezultantă mai mare decât executarea succesivă a pedepselor, sesizare ce a fost soluționată prin **Decizia nr. 17 din 17 martie 2021** (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 514 din 18 mai 2021).

70. Atât cauza soluționată prin Decizia nr. 17/2021, cât și cea pendinte au la bază aceeași premisă — contopirea pedepselor aplicate pentru infracțiuni săvârșite sub imperiul vechiului și noului Cod penal, situație ce a condus la atingerea maximumului general al pedepsei închisorii, într-un sens defavorabil inculpatului. Singura diferență între cele două sesizări constă în aceea că prima a vizat faza de judecată, în timp ce prezenta sesizare privește faza de executare, în care există două hotărâri definitive de condamnare.

71. Instanța supremă, prin Decizia ultim menționată nr. 17/2021, a respins ca inadmisibilă sesizarea formulată de Curtea de Apel Brașov — Secția penală, reținând în cuprinsul considerentelor că nu se poate folosi procedura hotărârii prealabile atunci când aplicarea corectă a dreptului se impune într-un mod atât de evident încât să nu lase loc niciunei îndoieli rezonabile cu privire la modul de soluționare a întrebării adresate în cauză, simpla lectură a celor două articole [art. 40 alin. (1) din Codul penal și art. 10 din Legea nr. 187/2012] fiind lămuritoare și neimpunând intervenția instanței supreme.

72. În consecință, s-a reținut, fără vreo distincție, că dispozițiile art. 40 alin. (1) din Codul penal instituie în mod clar și neechivoc obligativitatea contopirii pedepselor pentru infracțiuni concurente și conținutul normei nu generează dificultăți rezonabile de interpretare pe cale judecătorească.

73. De altfel, obligativitatea aplicării dispozițiilor art. 10 din Legea nr. 187/2012, care impune folosirea regulilor privind concursul de infracțiuni prevăzute de Codul penal adoptat prin Legea nr. 286/2009, atunci când acesta reunește infracțiuni comise atât sub imperiul noului Cod penal, cât și al celui adoptat prin Legea nr. 15/1968, a fost consacrată prin **Decizia nr. 7 din 2 martie 2016** (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 251 din 5 aprilie 2016), pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală.

74. Prin această decizie, pronunțată ca urmare a sesizării formulate de Curtea de Apel Bacău, s-a statuat în mod expres că aceeași soluție se aplică și în situația existenței mai multor hotărâri definitive, aflate în puterea lucrului judecat, pronunțate pentru fapte concurente săvârșite atât înainte, cât și după intrarea în vigoare a noului Cod penal.

75. Mai mult decât atât, în considerentele **Deciziei nr. 12 din 25 aprilie 2017** (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 412 din 31 mai 2017), pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, prin care a fost respinsă sesizarea formulată de Tribunalul Ialomița, s-a reținut, în esență, că soluția stabilită prin Decizia nr. 7 din 2 martie 2016, referitoare la tratamentul sancționator aplicabil pluralității de infracțiuni ce cuprinde fapte comise atât înainte, cât și după intrarea în vigoare a Codului penal adoptat prin Legea nr. 286/2009, are caracter general. Aceasta este aplicabilă în toate ipotezele de pluralitate, indiferent de momentul în care se constată existența acestora — în cursul judecării uneia dintre infracțiuni, al tuturor sau ulterior rămânerii definitive a hotărârilor succesive —, precum și indiferent de modalitatea de executare a pedepsei inițial dispuse, fie ea suspendată, fie executată efectiv.

76. Desigur, instanțelor de judecată le revine sarcina să verifice, în cazul concret, dacă aplicarea dispozițiilor art. 40 alin. (1) din Codul penal și art. 10 din Legea nr. 187/2012 respectă principiile proporționalității pedepselor, securității juridice, accesibilității și previzibilității desprinse din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în interpretarea art. 3, art. 5 paragraful 1 lit. a) și art. 7 din Convenție, iar în caz contrar să le lase neaplicate în temeiul art. 20 alin. (2) din Constituția României.

77. În consecință, se constată că instanța supremă a oferit deja interpretări obligatorii și repere de aplicare a dispozițiilor

art. 10 din Legea nr. 187/2012, cu valoare generală, valabile în orice cauză în care aceste prevederi sunt incidente. Prin urmare, mecanismul hotărârii prealabile nu poate fi utilizat atunci când se urmărește doar aplicarea unui text de lege deja interpretat la circumstanțe particulare, determinate de elemente de fapt diferite.

78. În ceea ce privește solicitarea de sesizare a Curții Europene a Drepturilor Omului cu o cerere de aviz consultativ referitor la problema de drept invocată de către contestator, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală constată

că solicitarea de sesizare a Curții Europene a Drepturilor Omului este inadmisibilă având în vedere soluția de inadmisibilitate adoptată cu privire la problema de drept supusă dezlegării.

79. Pentru considerentele expuse, constatând că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 475 și 476 din Codul de procedură penală, sesizarea formulată de Tribunalul Bacău, Secția penală va fi respinsă, ca inadmisibilă, în temeiul dispozițiilor art. 477 din Codul de procedură penală.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Bacău — Secția penală, în Dosarul nr. 5.455/180/2022**/a2, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

a) *Dacă, în procedura prevăzută în art. 585 din Codul de procedură penală, în situația în care există două pedepse rezultante stabilite prin hotărâri definitive pentru două pluralități de infracțiuni săvârșite sub imperiul Codului penal din 1969 și al celui din 2014, având în vedere principiile legalității pedepsei, autorității de lucru judecat, individualizării pedepselor și proporționalității protecției penale, poate fi aplicată o nouă pedeapsă rezultantă care să depășească cumulul aritmetic al celor două pedepse rezultante definitiv aplicate?*

b) *Dacă, în procedura prevăzută în art. 585 din Codul de procedură penală, aplicarea unei pedepse rezultante, care depășește cumulul aritmetic al celor două pedepse rezultante inițiale, este compatibilă cu art. 3, art. 5, art. 6 (1) și art. 7 din Convenția europeană a drepturilor omului, art. 49 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 22 alin. (2), art. 23 alin. (12) și art. 53 alin. (2) din Constituția României?*

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală. Pronunțată în ședință publică astăzi, 24 noiembrie 2025.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE A ÎNALTEI CURȚI
DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
ELENI CRISTINA MARCU

Magistrat-asistent,
Costin Cristian Pușcă

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

